

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

ODĚVNÍ TRENDY V TANEČNÍM SVĚTĚ
FASHION TRENDS IN THE DANCE WORLD

LIBEREC 2009

JIŘENOVÁ KLÁRA

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v Univerzitní knihovně TUL.

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

V Liberci, dne 24. května 2009

.....

Podpis

Poděkování

Předem bych chtěla poděkovat mé konzultantce, která mi ochotně pomáhala zvládnout bakalářskou práci a dotáhnout jí do samého konce. Dále mé poděkování patří firmě Streetbase, která se rozhodla financovat náklady spojené s kolekcemi oděvů pro mou práci, paní Kulkové za perfektní ušití oděvů.

anotace

Bakalářská práce se zabývá oděvními trendy tanečního oděvu (kostýmu) a jeho historií. Je rozebrána historie tance od pravěku po současnost, podrobněji jsou popisovány jednotlivé taneční styly, které jsou trendem současnosti. V popředí zájmu stojí taneční styl street dance. Od tohoto zaměření se odvíjí klíčová část bakalářské práce, která obsahuje vlastní návrhy dvou kolekcí oděvů zaměřené na tento styl a jejich realizace.

Anotacion

Bachelor's thesis deals with contemporary trends in dance clothing (costumes) and its history. The paper includes general history of dance from prehistoric times to the present day and especially describes the different dance styles which are current and trendy today. The focus of attention is put on street dance style. This leads us to the key part of the thesis which presents two personal collections of cloths in street dance style.

Klíčová slova

tanec

oděv

historie

trendy

streetdance

Keywords

dance

clothing

History

trends

streetdance

Obsah:

1. Úvod	8
2. Všeobecná historie tance	9
2.1. Standardní tance	11
2.2. Latinsko americké tance	13
2.3. Street dance	16
2.4. Disco dance	19
2.5. Cheerleading	20
3. Historie tanečního oděvu	23
3.1. Historie oděvu	23
3.2. Počátky tanečního oděvu a jeho současné trendy	30
3.2.1. Oděvní trendy ve Street dance	32
4. Kolekce oděvů pro street dance	35
4.1. Tréninkový oděv	35
4.2. Oděv pro volný čas	51
4.3. Taneční oděv (kostým)	67
Závěr	73
Seznam použité literatury	74

1. Úvod

Tanec je specifická forma lidského sebevyjádření, která existovala už od počátků lidstva. V průběhu historie se jeho podoba formovala a vyvíjela. Tanec je proměnlivá záležitost, stále se vyvíjí i v současné době, využívá některé své prvky z minulosti, přidává k nim prvky jiné a vytváří nové styly. S tancem je neodmyslitelně spjat i způsob oblékání – stejně jako tanec se mění a vyvíjí i trendy v oblékání.

Tato práce je zaměřena na oděvní styly tanečního světa v současné době. Způsob oblékání je v dnešní době pro tanec velmi důležitý, každý taneční styl má svoje oděvní specifika, podle kterého je možné jednotlivé styly rozlišit. Kromě současnosti, která je v popředí zájmu této práce, se v rámci práce podíváme i do minulosti. Je zde obecně rozebrán průřez taneční historií na jedné straně a průřez obecnou historií odívání na straně druhé. Samostatná kapitola je věnována tanečnímu stylu street dance, na jehož formy oblékání se práce soustředí. Poslední část práce tvoří popis nově vytvořené kolekce ve streetdance stylu.

Téma práce jsem si vybrala, protože se v tanečním světě streetdance pohybuji již dlouhou dobu a mám možnost na celé řadě akcí tyto specifické oděvní trendy pozorovat.

O historii tanců a oděvů jsem čerpala z knih specializovaných na toto téma. Současné trendy tanečního oděvu svojí literaturu nemají, je na tolik specifické téma, že jsem musela čerpat převážně z internetových a vlastních zdrojů.

2. Všeobecná historie tance

Historie tance spadá až do roku 10 000 před naším letopočtem. Člověk už ve starší době kamenné kreslil na stěnu jeskyně Cogul v severním Španělsku tančící muže a ženy. Tehdejší tance se výrazně lišily od těch dnešních, přesto se některé typické rysy udržely v tancích domorodých kmenů po celém světě. Tanec byl vždy součástí lidské kultury. S vývojem lidstva ubývalo rituálů (přivolávání deště, zahánění zlých duchů) a tanec začal více sloužit zábavě.

Ve starověku se stal tanec důležitou součástí života. V době rozkvětu antického Řecka byl tanec částí výcviku řeckých vojáků, kladl se na to velký důraz. V Británii vznikla dokonce i tradice takzvaných morrisových tanců, které mají původ údajně v rituálních tancích v době před Kristem. Každý z těchto tanců byl provozován členy jednoho pohlaví. Tančilo se venku a tanečníci měli na nohou těžkou obuv, v té době moderní.

Teprve v šestnáctém století se objevil tanec, který zapojoval tanečnický obou pohlaví. Příchod lepších podlahovin a lehčí obuvi umožnil tanci přestěhovat se z venkovních prostor do velkých místností zámků a hradů. Do pozdních let devatenáctého století se stal tanec dovedností, kterou museli ovládat všichni dvořané. Pořádaly se taneční lekce, kde se tomuto umění učili. Bylo známo, že královna Alžběta I. byla vynikající tanečnicí. Jako důkaz existuje v paláci Penshurst v Kentu obraz, na kterém je vyobrazena královna s hrabětem z Leicesteru tančící volta, tanec v té době populární. Volta je zajímavá tím, že byla jedním z prvních tanců, dokonce snad i zcela první, kdy byli tanečníci rozděleni do párů a každá z dvojic tančila po svém (obr.1).

Obr. 1 Volta, tanec 16. století

Devatenácté století se stalo obdobím, ve kterém vznikl společenský tanec v dnešním pojetí. Taneční zábavy se staly nepostradatelnou součástí společenských setkání všeho druhu. Otevřely se taneční sály, vznikly taneční orchestry a ani ti nejvýznamnější skladatelé nezapomněli na tancechtivé publikum. Tehdy se moderní tance rozdělily do tří forem. První typ zahrnoval waltz a polku, tančící se v páru. Druhý například veletu nebo vojenský twostep, kdy tančili všichni dohromady v řadě. Do třetí skupiny patřily tance jako dvořanka a čtverylka, kde určitý počet párů tančil sestavu skládající se ze střídání dvojic ba dokonce i partnerů. Při dvořance se páry dokázaly roztočit tak rychle, že dámy vedené pány byly strženy tak, že se jejich těla a nohy vznesly do téměř rovnoběžné polohy se zemí.

Na počátku dvacátého století začal společenský tanec pociťovat potřebu nových impulsů. V Evropě se objevily první tance ze Severní a Jižní Ameriky, vycházející z jiných společenských poměrů. To přineslo střetávání bělošské, černošské i původní americké kultury. Postupně se tanec dostával i z varietních pódíí mezi fanoušky a do tanečních škol. Každá z nich vyučovala svůj styl tance. Taneční kroky a variace byly odlišné a tak se tanečníci na parketech nemohli shodnout. Proto se ve dvacátých letech minulého století rozhodli angličtí učitelé sjednotit taneční styly a vytvořili takzvaný internacionální styl. Vybrali ty nejpopulárnější tance, popsali variace a stanovili požadavky na hudební doprovod. Módním se stalo párové tancování, kde muž určoval směr tance a vedl ženu. Nezbytný byl tělesný kontakt páru.

Mezi dvěma světovými válkami přišel nástup jazzu a objevování latinskoamerických tanců. Tento vývoj byl na nějaký čas přerušen válečnými událostmi. Právě o tuto taneční oblast nastává zájem ve druhé polovině dvacátého století a probíhá další taneční revoluce. Vzniká rock'n'roll, který ůstal populární až dodnes. Roku 1960 byl tanečnímu světu představen sólový tanec twist Chubbyho Checkera.¹

V sedmdesátých letech se objevují první zárodky disco dance, tančí se na podsvícených tanečních parketech. Na ulicích se shlukují skupinky zprvu černošských bojovníků za lidská práva, kteří bojovali za zrovnoprávnění černochoů. Taneční styly jako hip-hop a rap vznikl právě mezi nimi. Nejprve se vyvinula hudba, poté krokové variace, které se postupně dostávaly mezi veřejnost. Do konce dvacátého století se tyto styly prolínají, mají své fanoušky a zároveň své odpůrce. To zůstalo prakticky do dnes.

¹ Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0

V jednadvacátém století se znovu hlásí o slovo latinskoamerické tance, k vidění jsou nejen na tanečních parketech, ale i na soutěžích. Současné trendy zahrnují pouliční tancování, street dance, dále disco dance, latinskoamerické tance, standardní tance a cheerleading. Ve všech těchto stylech se soutěží pod různými tanečními organizacemi. U nás to jsou organizace: CDO – Czech Dance Organization pro streetdance a disco dance, CACH – Česká asociace cheerleadingu pro cheerleaders, Český svaz tanečního sportu pro standardní a latinskoamerické tance....

2.1. Standardní tance

První zmínky společenského tance se objevily na začátku devatenáctého století a jejich konečná podoba přetrvala až dodnes.

Tanec, který pravděpodobně existuje ze všech současných tanců nejdéle, se nazývá **waltz** (obr.2). Není možná nejoblíbenější, ale přetrval spoustu tanců, které byly oblíbené jen dočasně. Waltz má v Evropě dlouhou historii, vyvinul se v šestnáctém až sedmnáctém století z lidových tanců läder a wellder. Oba byly oblíbené v Rakousku a jižním Německu. Dnešní waltz je rozdělen do několika variant. První je tzv. vídeňský valčík, který se tančí na rychlejší hudbu. Tento tanec je nádherný obzvlášť, tančí-li ho plný sál lidí. Druhou z variant je starý waltz (old time waltz), tančící se na pomalejší hudbu. Je založen na pěti pozicích nohou z klasického baletu. I dnes se tančí v old time tanečních klubech a tvoří základ spoustě vzorovým tancům. Na přelomu devatenáctého a dvacátého století byla u taneční veřejnosti oblíbená verze waltzu z Ameriky zvaná Boston. Při této verzi stál pár boky k sobě a čelem opačným směrem. Tempo tance bylo pomalé, avšak v současnosti se tančí waltz na soutěžích standardních tanců ještě pomaleji. Důkaz, že waltz je věčný, je proměna tanečních disciplín na mistrovství světa ve standardních tancích v průběhu let. Básník Lord Byron, když poprvé shlédl waltz v Británii, o něm napsal, že je nemorální a tanečníci vypadají jako „dva chrousti napíchnutí na ozdobnou jehlici do vlasů“.²

² Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 50 a 51

Obr.2 Typická taneční figura pro waltz

Foxtrot je dalším z tanců. Je pojmenován po americkém herci Herry Foxovi. Jeho pravé jméno bylo Arthur Carrigford, Fox si říkal po svém dědečkovi, který byl slavný klaun. Fox část svého představení předváděl komickou chůzí na ragtimovou hudbu, které se pak začalo říkat „fox's trot“. Roku 1914 byly Herry Fox a jeho taneční variace představeny široké veřejnosti v divadle v Hammerstein's. Foxtrot je všeobecně nejoblíbenější tanec, partneři udržují tělesný kontakt a příliš se nepohybují. Je nazýván různě „společenský foxtrot“, „kavárenský styl“, „americký foxtrot“.³

Quickstep je britský tanec, který vznikl z amerických tanců po první světové válce. Původ má v tanci, nazvaném „castle walk“. Tento tanec je pojmenován po slavném americkém páru Ireně a Vernerovi Castlových. V Británii vznikly z „castle walk“ dvě taneční verze, z nichž jednou je quickstep a druhou slowfox. I když se inspiroval americkými prvky, je slowfox čistě britská záležitost. Jeho základy sahají až do dvacátých let dvacátého století a o rozvoj tohoto tance a uvedení mezi veřejné publikum se zasloužila královna tanečních sálů Josephine Bradleyová a G. K. Anderson. Quickstep měl původně název quick time a charleston. V USA se dodnes tančí pod názvem Peablův foxtrot. Quickstep je náročný na fyzickou kondici. Dalo by se říci, že tři až čtyři minuty quickstepu vydají za jeden kilometr chůze. Naučit se ho není vůbec těžké, stačí zvládnout pár základních kroků.⁴

Do standardních tanců náleží též **tango**. Ve srovnání s ostatními má jedinečný charakter. Za místo původu tanga je pokládáno argentinské město Buenos Aires, avšak o jeho vzniku existují učená pojednání francouzského odborníka, který vypátral kořeny tanga až ve starém Řecku. Na začátku dvacátého století to byl sólový tanec prostitutek, jejichž úkolem bylo přilákat zákazníky do veřejných domů. Později se z tanga vyvinul

³ Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 22

⁴ Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 99

párový tanec. Kroky zahrnují složité proplétání nohou obou tanečníků a dosti blízký tělesný kontakt (obr.3). Tango se během své existence vyvíjelo. Změnil se rytmus z habanera v milonga. Revoluční změnu přinesl v polovině třicátých let minulého století německý tanečník Freddie Camps. Přístup tance byl energičtější a tomuto rytmu se pak začalo říkat staccato. Tango není tak plynulé, jeden krok nepřechází ladně v druhý, každý krok připomíná chůzi, chodidla se neposouvají, ale pokládají z výšky. Správný pohyb a charakter tance si lépe představíme, když si vybavíme jakoukoliv kočkovitou šelmu při pronásledování kořisti.⁵

Obr.3 Vášnivé tango na ulici

Ve všech těchto tancích se soutěží a to na profesionální úrovni. Některé páry se zabývají nejen standardními tanci, ale zařazují do svého repertoáru i tance latinsko americké.

2.2. Latinsko americké tance

Latinskoamerické tance mají svůj původ v Americe jak Severní tak Jižní. Ve dvacátých letech dvacátého století začínají teprve pronikat do Evropy.

V období mezi dvěma válkami přichází jako první **rumba**. Nejdříve tento název označoval všechny druhy tanců původem z Kuby. Zdejší kulturu ovlivňovali otroci z Afriky a to více než tři sta padesát let od objevení Ameriky a připojení Kuby ke Španělsku Kryštofem Kolumbem v roce 1492. Otroci s sebou přivezli domorodé tradice, tanec, hudbu a hudební nástroje (bubínky, bonga složená ze dvou různě naladěných bubnů, maraca – elipsovitý nástroj s rukojetí naplněný sušenými fazolemi, a hlavně claves, což jsou dvě dřívka, která klepnutím o sebe vytvoří ostrý vysoký zvuk.

⁵ Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 192

Jejich klapání udává a udržuje rytmus.). Rumba se tančí na velmi specifický rytmus. První krok začíná vždy na druhou dobu. Rumba má mnoho podobné s dalšími tanci jako je salsa a chacha. S různými obměnami v rytmu lze užívat všechny figury v jakémkoli z těchto tanců. V rumbě se všechny kroky našlapují na špičku nohy, poté se váha rozloží na celé chodidlo. Noha se napíná a bok se vytlačuje do strany. Tento tanec je vášnivý, plný mnohdy neuvěřitelných pohybových rozsahů tanečního páru.

Po rumbě se do Evropy postupně dostává **samba**. Její historie je dlouhá, sahá až do roku 1500. Má stejný osud jako rumba. Španělský mořeplavec Vincente Yañez Pinzón se tohoto roku jako první Evropan vylodil u brazilských břehů. O čtyři měsíce později získalo toto území Portugalsko a zanedlouho zde bylo založeno osídlení Salvador de Bahia. Příval Evropanů a samozřejmě otroků z Afriky opět přinesl své domorodé zvyky, hudbu a tanec. Tak postupně došlo ke smíšení tří zcela odlišných kultur. Nejvíce doplnila brazilský tance kultura Portugalska. Součástí brazilských obyčejů je každoroční masopustní karneval v Rio de Janeiru. Tento brazilský rej znamená „loučení s masem“ na dobu půstu. Charakteristické hlučné veselí má dodat síly lidem na dlouhých čtyřicet dní. Tančí se v pestrých kostýmech s bohatými kreacemi na hlavách. Největší senzací karnevalového průvodu je vystoupení profesionálních skupinových tanečníků. Říká se jim „escolas de samba“ neboli školy samby. Jejich velice profesionální přípravy probíhají celý rok. Škola samby je rozdělena do tří sekcí: muzikanti (ritmitas), tanečníci (passistas) (obr.5) a alegorické vozy (obr.4). Na nich tančí spoře oděné tanečnice. Pod názvem samba existuje ohromné množství sambových variací. Je to důsledkem již zmíněného historického pozadí, ale i obrovské rozlohy země. Každá část Brazílie si kroky přizpůsobila kroky k obrazu svému, proto je tento tanec tak rozmanitý.⁶

Obr.4 Alegorický vůz školy samby

Obr.5 Brazilská tanečnice

⁶ Wainwright L.: *V rytmu tance*, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 150
www.telesna-vychova-vs.blogspot.com (23.11.2008)

Ve druhé polovině dvacátého století přichází z karibské oblasti **chacha**. Stejně jako salsa a rumba má kubánské kořeny. Tento tanec byl ovlivněn americkou hudební scénou, především jazzem. Autorem je Enrique Jorrin. Název chacha vznikl podle zvuků bot, které vydávají při tančení tzv. postupové přeměny, což jsou tři spojené kroky. Při tomto tanci není pár v tělesném kontaktu. Tančí se v otevřeném držení. Chacha má přibližně dvacet pět základních figur a nepřeberné množství variací a sestav.⁷

Ve stejnou dobu, kdy přichází chacha do Evropy se přiřazuje mezi latinskoamerické tance **paso doble** (obr.6), které bylo dříve řazeno mezi tance standardní. První zmínka o něm přichází v roce 1918 jako o španělském one – stepu. V první polovině dvacátých let se paso doble více rozšířilo a stalo známějším. Původ má ve španělských lidových tancích, které oslavují vítězného toreadora. Partner vyjadřuje toreadora a partnerka představuje tři prvky: býka, toreadorův šátek a jeho přítelkyni. Je to velmi smyslný tanec, plný emocí a dramatičnosti. Dokáže okouzlit jak tanečníky, tak přihlížející. Mezi soutěžní tance bylo přijato paso doble po druhé světové válce.

Obr. 6 Španělské paso doble

Posledním soutěžním latinskoamerickým tancem je **jive**. Rytmický a krásný houpavý tanec leckdy připomíná poskakování. Má své kořeny v Severní Americe a je silně ovlivněn rytmy swingu, rock'n'rollu a boogie-woogie. Krokové variace jivu se vyvíjeli postupně. Ne vzniku se podíleli i černoši, proto je rozmanitý tolika různými pohyby. Roku 1944 byl vydán standardizovaný opis jivu Viktorem Silvestrem.⁸

⁷ Wainwright L.: V rytmu tance, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0, str. 74
www.telesna-vychova-vs.bloksport.com (23.11. 2008)

⁸ www.telesna-vychova-vs.blogsport.com (23.11.2008)

2.3. Street dance

Street dance je dnes nejrozšířenějším tanečním stylem mezi mladými lidmi ve věku 13-30 let. Street dance představuje nejen taneční styl, ale především celkový životní postoj spojený se specifickým stylem oblékání. Samotný pojem street dance nemá zase tak dlouhou historii. Většina tanců, které patří pod toto společenské označení, vznikly až v devadesátých letech minulého století. Výjimkou jsou Hip-hop, Break dance, R'n'B, jejich vývoj začal již v padesátých až osmdesátých letech v afro-amerických komunitách v jižním Bronxu v USA. Hnutí teenagerů vytvořilo novou estetiku, která ovlivnila populární kulturu po celém světě. V tu dobu bylo v Americe v černošské komunitě mnoho násilí. Černí bojovali proti bílým, bílí proti černým, černí proti hispáncům a naopak. Jejich cílem bylo dosáhnout stejných práv, jako měli Američané bílé pleti.

U kořenů **Hip-hopu** stojí především dva DJové: Grandmaster Flash (obr.8) a Afrika Bambaata (obr.7), Ten se snažil sebrat negativní energii a skrz hip-hop tanec a rap najít cosi, co by černošskou komunitu spojilo.

Obr. 7 Afrika Bambaata

Obr. 8 Grandmaster Flash

Hip-hop se dříve tančil prostřednictvím soubojů (battlů) mezi skupinkami. Také proto má v sobě tento styl mnoho prvků, které připomínají bojové umění. Skupinky nejprve proti sobě tančily na ulicích, později se přešlo do klubů a na pódia. Tyto formy zůstaly až dodnes. V battlech se hodnotí improvizace na hudbu, sžití se s konkrétní hudbou, „vychytání“ různých zvuků v hudbě. Kdo vyhraje, stává se uznávaným tanečníkem až do dalšího souboje, kde se snaží své vítězství obhájit. Do Čech se Hip-

hop poprvé dostal kolem roku 1980. Velké obliby se však dočkal až před několika lety.
9

Další streetový styl, který vznikl v sedmdesátých letech dvacátého století, se nazývá **Break dance**. Jde o taneční mix gymnastiky, capoeiry a bojového umění. Je to jeden z fyzicky nejnáročnějších tanců. Specifické jsou rotace na podlaze, efektní footworky a freezy. U footworku je váha těla přenesena na ruce, aby se mohly nohy rychle a plynule hýbat. Tento prvek se provádí v kruhovém pohybu, nohy opisují kružnici, nebo její část. Freez je v překladu zmrznutí, v break dance se používá pro náhlé zastavení celého těla v často neuvěřitelných pozicích (obr.9). Tanečníci se nazývají B-boys nebo B-girls.

R'n'B je dalším ze streetových tanců. Není to jen styl taneční, ale i hudební, stejně jako Hip-hop. Název je zkratkou Rythm and Blues. R'n'B je tanec úzce spjat s textem dané skladby. Pohyby jsou menšího rozsahu, zato rychlejší. Nejsou nastoleny žádné základní kroky, neustále se mění a modernizují.

Po roce 1990 přicházejí postupně z USA další styly: New style hip-hop, House dance, Locking, Popping, Krump dance, New jack swing, Wacking, Vogueing, Dancehall, Electric Boogaloo.

New style hip-hop je moderní styl tance, který kombinuje různé funk pohyby. Podle posledních trendů je hudební předlohou hip-hop music. Důraz se klade na práci rukou, jemný pohyb vrchní části těla, klouzavé pohyby nohou a vlnivý izolovaný pohyb (obr.10).

House dance je druh urban tance koncentrovaný na práci nohou a vrchní částí těla. Jde o uvolněný klubový styl tance. Za místo vzniku je považováno Chicago. Nyní je house dance velice oblíbený hlavně v New Yorku a již celé Evropě. Tento tanec je směsicí salsy, break dance, jazzu, stepu a mnoha dalších.

Locking doprovází rychlé a ostré pohyby doplněné o vybrané pohyby nohou. Typické jsou takzvané „lock pozice“, které byly vytvořeny před třiceti lety Don Combellockem společně se skupinkou Lockers v Los Angeles. Celkový dojem locku dotváří bohatý styl a ladnost, živé pohyby, improvizace a zábavný charakter (obr.11).

Popping je charakteristický trhanými kontrakcemi svalů, zejména pažemi, rameny, břichem, krkem doplněné o práci nohou. Tanec připomíná robotické tancování,

⁹ www.web.libimseti/jerryrna/hip-hop (23.11.2008)

které samozřejmě respektuje rytmus. Popping je důležitým elementem hip-hopové taneční kultury.

Krump dance je agresivní a emocionální tanec vyjadřující vztek a „bojovou“ náladu. Zahrnuje rychlé výpady s prvky afrického Tribal dance (domorodý obřad s prvky pantomimy).

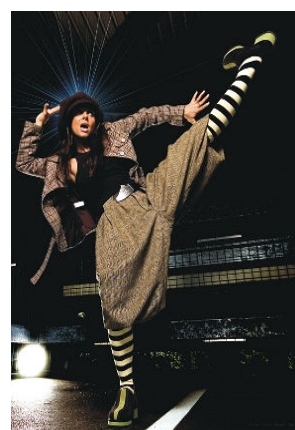
New jack swing je tanec inspirovaný hudbou konce osmdesátých a začátku devadesátých let. Základním prvkem je „running man“ – simulace běhu, ale na místě. U nás je znám jako snap, podle kultovní skupiny.

Wacking byl původně nazýván Punking, vznikl v sedmdesátých letech dvacátého století v amerických gay klubech. Tancoval se na funky hudbu, dnes se využívá převážně ve spojení s house dance. Tanec je to velice osobitý, energický, zaměřený na práci rukou.

Vogueing je zcela gay taneční styl používající pózy a postoje modelek z módních časopisů. Oblíbeným se stal po videoklipu zpěvačky Madonny – Vogue, po kterém se vogueing dostal do podvědomí široké veřejnosti. Jde o velice netradiční styl, plný energie, humoru a herectví.

Dancehall pochází z Jamajky. Využívá prvků tradičních kulturních tanců. Hudebním doprovodem je určitá forma reggae, někdy velice rychlá a energická. Nese v sobě prvky hip-hopu a R'n'B. Tanec je to erotický, sebevědomý a zábavný, stejně jako Jamajka sama.

Electric Boogaloo je formou poppingu, který byl vytvořen dvěma muži: Boogaloo Samem a Popin Patem. Pohyby tanečníka vypadají, jakoby tělem postupně procházel elektrický proud.¹⁰

Obr. 9 B-girl v póze freez Obr. 10 Tanečník New style Obr. 11 Zábavný lockin‘

¹⁰ www.crew.beatup.cz/history-of-hip-hop-dance (5.3.2009)

Street dance se stále vyvíjí. Rok od roku přibývá nových stylů. Většina z nich je obnovou některého ze starších stylů zachováním nejlepších prvků. Díky tomu, že i čeští tanečníci jezdí po celém světě a navštěvují lekce nejlepších tanečníků a choreografů populárních hvězd, není Česká republika (dá se říci) s tancem vůbec pozadu. Ti nejlepší z Čech se řadí mezi uznávané tanečníky po celém světě. Největší svátek pro street dance tanečníky u nás je Streetdance kemp – největší taneční akce v Evropě plná workshopů, soutěží a battlů. Sem se sjíždějí právě ty největší taneční hvězdy světa a jsou nám smrtelníkům téměř na dosah ruky.

Další styl, který lehce souvisí se street dance se nazývá disco dance.

2.4. Disco dance

Již na rozhraní šedesátých a osmdesátých let se začíná prosazovat v tančírnách afro-americká hudba - uhlazená varianta soulu. Na základě oblasti vzniku gramofonových společností vzniká několik hudebních a tanečních směrů. Mezi ty nejznámější patřily právě disco a s ním lehce související funky. Pod disco dance zahrnujeme veškerou taneční hudbu od sedmdesátých let až po současnost.

Velkým zlomem pro tento styl se stala druhá polovina sedmdesátých let dvacátého století, kdy přišel na svět taneční film Horečka sobotní noci (Saturday night fever) s Johnem Travoltou v hlavní roli (obr.12). Tento film nastavil módní trend diskotékového tancování a zároveň se stal kultovní záležitostí až do současnosti. Hitem se nestal jen tanec, ale vše co se ve filmu objevilo: oděv, taneční parket se zabudovaným osvětlením a oblíbené disco koule, které vyrobí v místnosti ohromné světelné efekty.

Obr. 12 John Travolta a jeho nejznámější taneční póza.

Dalšími nástupci této slavné éry byly filmy Hříšný tanec (Dirty dancing), kde si hlavní roli zahrál výborný tanečník Patrick Swayze. Také film Flash dance se stal velkým hitem. Mezi hlavní hudební představitele patřily legendární skupiny Abba a Bee Gees. V 80. až 90. letech se hudební a taneční ikonou stal Michael Jackson. Světu představil úplně nový styl hudby, tance a oblékání. Nezapomenutelný taneční prvek je „měsíční chůze“, kterou se inspirovali snad všichni tanečníci na světě. Z oděvu stojí za zmínku stříbrná rukavice a klobouk.

Samotné disco dance procházelo různými změnami, jak z odlišných hudebních center přicházely nové podněty. Velká odlišnost od předešlých módních vln se v disco dance projevila tím, že se z tančíren vytratily živé kapely a zpěváci. Nahradila je reprodukováná hudba, nahrávaná ve studiu.¹¹

Stejně jako street dance, má i disco dance své soutěže. Závodí se v různých počtech závodníků, od jednotlivců, duet, malých skupinek až po velké formace, v níž může tančit až 24 tanečníků. Věkově jsou kategorie rozděleny na děti, juniory a hlavní. Tanečníci disco dance mají na výběr z několika kategorií. Disco formace se tančí bez rekvizit, na vesměs rychlou hudbu. Disco show formace mají libovolné téma nebo příběh, a k vytvoření autentického dojmu, se smí používat rekvizity, jako například kulisa a další pomůcky. V neposlední řadě se závodí ve Street dance show formacích, které mají stejné podmínky jako disco show formace, jen už to není pouze záležitost disco dance, jak napovídá sám název street.

Čeští tanečníci patří mezi top na světě, za posledních 5 let obsazují medailové pozice jak na mistrovství Evropy tak světa.

2.5. Cheerleading

Tanec, který je nejvíce k vidění na sportovních akcích, fotbalových, hokejových, či basketbalových zápasech, se nazývá cheerleading. Je to sportovní odvětví, které vzniklo původně jako způsob skupinového povzbuzování se složitou choreografií. Česky se cheerleaders říká roztleskávačky, používají se různé prvky, od specifických pohybů rukou, skoků výkopů akrobacie, pokřiků a pyramid (obr.13). Dobrá cheer by měla zvládnout taneční, gymnastickou či jinou pohybovou přípravu. Dalo by se říci, že

¹¹ www.takt-lbc.com/historie/discodance (12.3.2009)

se spíše jedná o ženský sport, není tomu tak, provozují ho však i muži. Existují tzv. mix teams, složené z obou pohlaví, které se zaměřují především na akrobacii a již zmíněné pyramidy. Muži jsou zejména využíváni při fyzicky náročných prvcích.

Obr. 13 Náročné pyramidy, kde jsou potřeba silné mužské paže.

Historie cheerleadingu spadá až do roku 1880. Tehdy se ozval první organizovaný pokřik na fotbalovém zápase v Princetonu v USA. Pokřik zněl: „Ray, Ray, Ray,! Tiger, Tiger, Sis, Sis, Sis! Boom, Boom, Boom! Aaaaah! Princeton, Princenton, Princeton!“ V roce 1884 absolvent Princetonské univerzity Thomas Peebles rozšířil americký fotbal i tento pokřik na Univerzitu v Minnesotě. Zorganizoval „yell leader“ tým, ve kterém byli 4 studenti, všichni muži. Dnešní podoba roztleskávání byla založena v roce 1889 Johnny Cambellem, studentem minnesotské univerzity. Na zápasech stál před davy fanoušků a inicioval pokřiky. Ženy začaly do cheerleadingu pronikat až v roce 1920 a to díky omezené kapacitě ženských sportů na univerzitě. Ve třicátých letech se začíná vystupovat s papírovými pompony (třásněmi).

Roku 1948 vytvořil Národní asociaci cheerleaders (NCA – Nation cheerleaders Association) Lawrence Herkimerem. První setkání NCA se uskutečnilo o rok později, zúčastnilo se jej 52 dívek. Následující rok vzrostla účast až na 350 cheerleaders. O dalších deset let později se cheerleading zařadil mezi středoškolské a vysokoškolské americké sporty. První organizovaná soutěž pod názvem Top Ten College Cheer Squads se datuje k roku 1967. V tomto období vynalezl Fred Gastoff vinylové pompony (třásně). V osmdesátých letech se do moderního cheerleadingu přidaly obtížné stunts a gymnastika.¹²

Ačkoliv není historie českého cheerleadingu vůbec dlouhá, několik našich týmů svou reprezentací na mezinárodních soutěžích ukázalo nadšení a potenciál, který u nás

¹²www.devils.wgz.cz (23.11.2008)

pro tento sport existuje. A tak i v České republice je možno vidět během hokejových a jiných utkáních vystoupení cheerleaders.

Takto bych uzavřela kapitolu týkající se historie tanečních stylů. Jak už bylo zmíněno v úvodu, k tanci patří neodmyslitelně oděv. Každý taneční styl je specifický svým oděvem. Kdybychom postavili vedle sebe tanečníky v různých kostýmech, zaručeně podle oblečení poznáme, ke kterému tanečnímu stylu patří. Liší se od sebe hlavně použitými střihy a materiály.

3. Historie tanečního oděvu

Samotná historie tanečního oděvu (kostýmu) začíná přibližně na počátku dvacátého století. Do té doby se v tanci tolik nesoutěžilo, tudíž nebyla potřeba tento oděv mít. Oděv se spíše rozděloval na denní, vycházkovou nebo večerní róbu. Proto než se dozvíme historii tanečního kostýmu, je třeba znát i historii oděvu klasického.

3.1. Historie oděvu

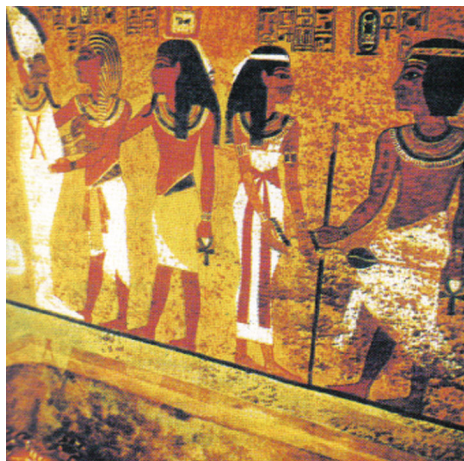
Počátky odívání nalezneme již v době kamenné. Nešlo zde ještě o stříhové kreace, ale spíše o to, jak se co nejvíce zahalit, aby nebyla zima. Jediný dostupný materiál byla kůže z ulovené zvěře. Kůže se omotala okolo těla a v pase se uvázala zhotoveným páskem. Později, když byl vynalezen tkalcovský stav, se materiál rozšířil len, bavlnu vlnu... Také se začaly objevovat první náznaky tvorby střihu.

V období starověkých kultur byly hlavními znaky oděvu neměnnost, uniformita a stálost. V těchto dobách se setkáváme s dokonale přesně propočítaným střihem, zpracováním materiálu a rafinovaným výtvarným ztvárněním. Všechny detaily egyptského šatu jsou dokonale promyšleny, nic není ponecháno náhodě. Vzhled šatu není změněn po mnoho tisíciletí. Je stejný jak ve čtvrtém tak ve druhém tisíciletí, dělí se pouze na mužský a ženský. Ozdoby a doplňky také rozlišovaly, do jaké společenské vrstvy patří.

Mužský šat měl podobu bederní roušky. Působil velmi jednoduše, drobné detaily, však dělaly oděv honosnější. Bederní rouška vyhrazena králům, bohům, či jejich družině byla jemně našasena, zdobená pásy a přední díl se rozšiřoval do tuhého trojúhelníku s geometrickými vzory. Oděv měl krásnou čistou bílou barvu, kontrastující s pletí např. faraona. Podle zákonů byla faraonova plet' zobrazována hnědou barvou, u otroků a podřízených byla barva pleti žlutá (obr.14).

Ženský šat byl ušit z jemného plátna. Zcela obepínal tělo, bylo to jakési těsně přiléhající pouzdro, později nazýváno jako kalasiris. Bylo rozděleno na dvě části: sukně, která sahala do půli lýtek a zvýšený pas, který podporoval ladné křivky ženského těla. Živůtek tvořily dvě široká ramínka, často vázaná na ramenou. Celek dotvářely černé vlasy. Egypťané se také líčili, jak ženy, tak muži. Podle přesných pravidel zvýrazňovali

oči, obočí a ústa. Větší luxus, nová stylizace a barevnost se objevily v období Nové říše. Zde začínají nosit kalasiris, dosud pouze ženský šat, i muži. Novinkou je jakýsi plášť nebo šál, jemně našasená na živůtku a překřížená, tvořící rukávy. Objevuje se opět prvek trojúhelník, stylizace lotosu.

Obr. 14 Egyptský oděv

Obr.15 Řecký oděv

V antickém Řecku se lidské tělo pokládalo za zrcadlo jednoty a dokonalosti. Řecký oděv měl svůj řád. Šíře byla podle tkalcovského stavu. Látka se nesešívala ani nestříhala. Nejstarší řecký šat dórský se vyráběl z vlny, proto nedovoloval tak splývavou drapérii. Nazýval se peplos. Teprve jónský chitón z lehkého plátna se vyznačoval jemnou drapérií. Krátký typ, na ramenou sepnutý, nosili bojovníci, pracující a mládež. Dlouhý pak ženy, starci a veřejní činitelé (obr.15). Chitón se oblékal na nahé tělo. V helénistickém období se objevuje ve znamení historizmu opět těžký vlněný peplos, pouze mnohonásobně ozdoben barevnými pruhy. Každá z barev měla svůj význam, bílá byla vyhrazena aristokracii, černá, šedá, purpurová a tmavě zelená smutku. V aristokratické době se objevuje chitónu doplněný o plášť zvaný faros. Typické jsou v řeckém odívání sandály s proplétanými řemínky na kožené podešvi. Řemeslníci je vyráběli na nošení na vycházky, doma chodili chudí i bohatí bosi. V době helénistické ztrácí řecké umění i oděv zářivost svých počátků.

Římský šat se od řeckého lišil jen malými detaily, a přece se z toho přísného řádu a symetrie stal graciózní a lehký šat. Řecký chitón se změnil v tuniku, kterou nosili muži i ženy. Tunika měla svůj symbolický význam. Oranžová barva značila utrpení, senátorská měla purpurový široký pás přes hrud' a záda, zato bojovníci měli pás úzký. Další část římského oděvu se nazývá tóga, nosila se přes spodní tuniku (obr.16). Nesměli jí však nosit otroci, cizinci a vyhnanci. Později se tóga objevuje ještě v italské

renesanci. Základem ženského oděvu byla tunika, přes kterou nosily stolu, druh široké sukně z jemného plátna. V období císařství se od nošení tuniky pomalu opouští. Nahradily ji kratší pohodlnější pláště pallium, paenula a lacerna. V této době byla doménou přehnaná péče o tělo. Nosily se jemné materiály, vějíře, slunečníky. Oproti Řekům kladli Římané důraz na obuv. Vedle sandálů (solae) zde byly kožené boty zvané calcei. Vypadaly jako holínky a uvazovaly se na lýtku koženými pásky. Pro vznešené se vyráběly boty červené barvy se stříbrnými ozdobami a pro ostatní černé bez ozdob.

Dostáváme se k době románské. Ta je takovou směsicí antických, byzantských prvků. Ženský šat se skládá z několika vrstev. Do spod se obléká košilový šat s úzkými rukávy a na vrch šat stejného střihu, jen se širšími rukávy. Pro společenské vrstvy byl zdoben vyšíváním lemy, někdy se vkládaly zlaté destičky a drahokamy. Poprvé se objevuje prvek zpevnění švů u šatů, to obstarávají právě lemy. Celý šat má stejné výtvarné rozvržení jako románská architektura. Mužský šat se od ženského výrazně nelišil, tunika byla také ze dvou vrstev, jen se zkrátila až ke kolenům a odhalovala dosud nepochopitelné kalhoty (obr.17). Výroba oděvů se v této době prováděla podomácku. Existovaly velké řemeslnické dílny, kde ženy předly, tkaly a šily oděvy. Tyto lidé však nebyli považováni za řemeslníky, nýbrž za nevolníky.

Obr. 16 Římský oděv

Obr. 17 Románský oděv

Obr. 18 Gotický oděv

V gotickém období se volné „řeholní“ roucho mění na přiléhavé ošacení. Střih byl důkladně propracován a začal se klást důraz na křivky postavy. Změna střihu se nejprve projevila na rukávech, těsně obkreslovala ramenní kloub a k zápěstí se zase rozšiřovala. Od lokte se svažovala do dlouhého cípu, který často dosahoval až na zem. V Čechách se těmto rukávům říkalo pachy a to kvůli tomu, že se táhly za postavou jako pach. Živůtek šatů byl velmi přiléhavý, tvaroval se buď záševky, nebo se šněroval na

zádech či spínal řadou knoflíků. Výstřih živůtku je zprvu uzavřený, později odhaluje ňadra. Sukně se prodlužuje do vlečky, je úzká přes boky a zdůrazňuje tvar boků (obr.18). Mužský šat už nepředstavoval bojovníka v hrubých vojenských kalhotech, ale vzhled se změnil v zženštilého mladíka s nakadeřenými vlasy a dlouhou sukni. Na trhu se objevily nové druhy látek, jemná sukna flanderského a italského původu. Byla velmi poddajná dobře přilnula k tělu. Daly se z ní zhotovovat jak přiléhavé oděvy, tak oděvy s nařasením, při nařazení vytvářela látka měňavý efekt na světle.

Významným obdobím ve světě odívání se stala renesance. Starověk přechází ve středověk a lidstvo si žádá nějaké novinky. Vycházela první literatura s radami, jak se oblékat, jak se líčit a jaké jsou oděvní trendy. Ženy objevovaly kouzlo barvení vlasů, hitem byly plavé vlasy. Už v této době byly na to speciální metody. Ženy nosily dvojí šat, spodní s dlouhými úzkými rukávy a druhý svrchní oděv s rukávy širokými. Nazýval se gamurra. Poprvé se odděluje živůtek od sukně. Specializací renesančního oděvu byly průstřihy nejprve na lokti, později v průramcích, odhalovaly tak cípy spodního bílého oděvu. Průstřihy umožňovaly lepší pohyblivost (obr.19). Později se tyto pracné a drahocenné rukávy oddělily od živůtku úplně a připevňovaly se stuhami. Mužský šat byl v renesanci rozdělen na dvě linie, mladí a urození chodili v krátkém, velmi nápadném šatě podobném tunice, jen renesance přidala rukávy. Doplněný byl různými módními výstřelky. Oděvy se většinou vyráběly z velmi luxusních materiálů, jako byly hedvábné tkaniny, samet a bohatě vyšíváný brokát.

V baroku se od poloviny 17. století ujímá módy francouzský dvůr v čele s Ludvíkem XIV. Tato doba přinesla nové materiály a střihy, samet a kov pomalu střídají hedvábí, krajky, lemy, šňůry, výšivky a stuhy, kterých se vyrábělo nepřeberné množství druhů – úzké, široké, atlasové, třpytivé, různě vzorované. Mužský šat se vyznačoval širokým kabátcem zvaný just-au-corps, bohatě zdobeným stuhami, vyšíváním a zhotovený z brokátu. Pod kabátem se nosila ještě spodní vesta, která sahala až ke kolenům a částečně zakrývala úzké kalhoty, dosahující právě ke kolenům. Zbytek nohou zakrývaly hedvábné punčochy bílé barvy (obr.20). Ženy nosily sukně podpírané železnou konstrukcí, živůtek byl vyztužen kosticemi se šněrováním na zádech. Výstřih je ve čtvercovém tvaru, zdobený krajkami. Poprvé se objevují paruky, nosí je muži i ženy, zejména ze šlechtického stavu.

Přechodné období mezi barokem a rokokem je stále ve znamení francouzského královského dvora. Nenosi se už jen oficiální oděv. Jsou rozděleny podle toho, za jakým účelem budou nošeny. Objevuje se šat domácí, vycházkový, cestovní, na lov a

v neposlední řadě večerní. Všechny oděvy se od sebe liší materiály a střihy, jsou přizpůsobeny potřebnému pohybu. U žen se stále objevuje spodní šat vyztužený kosticemi, po kterém byla tak velká poptávka, že v Holandsku vznikla společnost dovážející tyto kostice do celé Evropy. Sukně na domácí nošení byla kratší, ke kolenům. Delší sukně a bohatší materiál sloužily ke společenským účelům. Mužský šat se v podstatě nezměnil, zůstal stejný jako za dob Ludvíka XIV. Pouze se zmenšila velikost paruk, ty už nenosili jen dvořané, ale i vysocí úředníci a biskupové.

V rokoku se střihově oděvy moc neliší. Sukně je stále podpírána železnou konstrukcí, pozměnil se tvar, z kruhovitěho půdorysu na ovál. Sukně dostala baňatější tvar stejně jako barokní architektura (obr.21). Živůtek zůstal kosticový, spodní okraj se svažoval do výrazné špičky pod pasem. Rukávy jsou úzké, na konci zdobené krajkami a stuhami. Mužská móda počátku osmnáctého století si bere prvky z módy ženské. Kabátce dostávají také svou kovovou konstrukci v bocích. Jsou bohatě zdobeny krajkami, stuhami a výšivkami. Kalhoty jsou úzké ke kolenům a zbytek zakrývají bílé hedvábné punčochy. V pozdějším období mužský oděv odstupuje od velkého zdobení a zůstává jen u luxusnějších materiálů. Oblíbené byly atlasy a satény.

Obr. 19 Renesanční oděv

Obr. 20 Móda Ludvíka XIV.

Obr. 21 Rokoko

Na konci osmnáctého století, v období francouzské revoluce, přichází znovuoobjevení antiky. V odívání se antické prvky objevily v divadelní hře Pygmalion, kde tanečnice měla na sobě místo sukně s obručemi lehké průsvitné šaty s antickým řasením. V Paříži byla tato móda zavrhnuta, nicméně v Anglii byla po určité době přijata. Dlouhou dobu se vedly rozpory, zda-li je tento oděv vhodný. V tomto období byla právě Anglie, která udávala směr vývoje odívání. Především se stala úspěšnou v oblasti pánské módy.

Teprve empír se plně přiklání ke všemu, co je antické. Nemá to však dlouhého trvání, mělo se za to, že se antické prvky stanou slohem devatenáctého století. Ženské šaty mají hluboký výstřih a vysoko umístěný pas. Sukně byla splývavá a postupně přecházela do vlečky (obr.22). Mužské šaty se značně zjednodušily. Přednost má dobře padnoucí střih než přepych a nádhera. Frak je tmavších barev a pod ním je vzorovaná vesta. Košile mají vysoký límec a vázanku. Kalhoty se prodloužily a zastrkují se do holínek jezdeckého typu. S rozvojem cestování umožnilo větší přísun materiálu. K dostání bylo například anglické sukno, indický mušelín, hedvábí z Turína, plátno z Holandska, krajky z Mecheln a další. Do provozu se zařazují i první konfekční firmy.

Po empíru přichází období *biedermeier* a romantismus, móda se dostává do většího okruhu lidí. Styl udává stále Francie a Anglie. Mužské oblečení se nadále stává rezervovanějším. Základem je i nadále vypasovaný frak, k němu se nosí barevná vesta, ať už ze saténu nebo sametu, dlouhé kalhoty a cylindr. Ženský šat podléhá větším změnám. Živůtek je značně vypasován, pas se snižuje do své přirozené polohy, což si vynucuje opětovné nošení korzetů. Novinkou jsou košile nebo blůzy. Rukávy se postupně rozšiřují, nejprve od ramene k lokti, později od lokte dolů. Výstřih je hodně otevřený, spadá až na ramena a odhaluje šiji, to umožnilo tvorbu bohatších účesů. Oděvy se zhotovovaly spíše z lehčích materiálů, těžké brokáty a samety byly skoro pasé. Oblíbený vzor u materiálů bylo káro a květiny.

Ve druhé polovině devatenáctého století v období takzvaného „druhého rokoka“ se objevuje novinka v ženském odívání, zvaná krinolína (obr.23). Původně se jednalo o splývavou sukni se spoustou spodniček. Ty se později staly nepraktické a nahradila je krinolína s pružnou ocelovou konstrukcí. Za vynálezce je považován anglický krejčí Charles Frederic Worrth, který se doslova přes noc stal slavným a vyhledávaným návrhářem. Krinolína se nosila s velkou lehkostí a grácií. Nejvíce se využila pro večerní šaty. Za pomoci hedvábně lesklých materiálů dodávala šatům vznešenost. U mužského oděvu mizí frak a je nahrazen celým oblekem tak, jak ho známe dnes. Sako, vestička a kalhoty se šijí ze stejného materiálu. Tyto oděvy se staly malou předzvěstí secese.

Secese přinesla nové tendence, ale inspirovala se i módou předešlých let. Opakuje se znovu empírový sloh, krajky a turecký ornamentální styl. Móda konce devatenáctého století je v rukou módních salónů. V ženském odívání přichází zvonková sukně a živůtek s takzvaným šunkovým rukávem, který má jak sportovní tak společenský ráz. Dotváří oděv do secesního tvaru S. Oblíbeným je také stylizace ženy do květiny - lilie nebo chryzantémy. Celá silueta je zakomponována do květu, výstřih se

otvírá až k ramenům a sukně je splývavá s vlečkou. Stále se zdůrazňuje pas, proto je pod živůtkem korzet. Tato móda se přenesla ještě do začátku dvacátého století, vlastně až do roku 1920.

V období mezi dvěma světovými válkami se změnil celý způsob života, to mělo velký vliv samozřejmě i na odívání. Ženské šaty se podobají kostýmku v dnešní podobě. Sukně se zkracuje, sotva zakrývá kolena. Pas se snižuje až k bokům. Oděv je rozdělen na dva kusy, živůtek a sukni, dají se libovolně kombinovat. Pro denní a společenské oděvy byla základem takzvaná sack-linie, rovná košile s dvěma švy na bocích ovázaná páskem. Do výroby přichází punčochové kalhoty v tělových barvách. Velkých změn se dočkal také účes, výrazně se zkrátil až k uším. Po roce 1930 se linie opět prodlužuje, večerní šaty sahají až na zem, objevují se dámské kalhoty jako domácí oblek, společně se svetrem a pletenými šaty. V mužském oděv přichází černý žaket s vestou a proužkované kalhoty. Frak se nosí pouze do společnosti, ale ještě větší oblibě se těší smoking. Košile ztrácí bílou barvu, módnější jsou košile barevné s vyztuženým límcem. Z hlavy se vytrácí cylindr a buřinka, nahrazené jsou měkkým plstěným kloboukem.

Po druhé světové válce se vytrácí z oděvu uniformita, králem módy se stává Christian Dior. Světu představil kolekci, která vzpomínala na dobu druhého císařství. Linie ramenou je měkčí, pas je úzký za pomoci novodobého korzetu guipure. Výstřih je hluboký, zdobený volánky nebo límcí, sukně má široký střih se spoustou spodniček. Na večer se objevuje nový typ šatů – koktejlky (obr.24), s velkým výstřihem a často bez rukávů.¹³

Obr. 22 Empír

Obr. 23 Krinolína

Obr. 24 První koktejlky

¹³ Kybalová L. a spol.: *Obrazová encyklopedie módy*, Artia, Praha 1973

Móda se začíná měnit čím dál rychleji, přináší nové střihy, nebo opakuje ty staré. Zdokonalovaly se materiály, vytvářely se nové vzory látek. Celý svět se vždy snažil jít s dobovými oděvními trendy. To v podstatě zůstalo až dodnes.

3.2. Počátky tanečního oděvu a jeho současné trendy

Jak už bylo řečeno, taneční kostým začal se svým vývojem až kolem dvacátého století. Svůj původ má v divadelních kostýmech, které se také vyznačovaly tím, že se výrazně lišily od oděvu klasického. Taneční oděv se vždy stylizoval podle tanečního stylu, na který byl používán. Z toho vychází, že má každý z tanečních stylů svůj vývoj a jednotlivé kostýmy se od sebe liší svojí historií.

Na počátku dvacátého století byly populární standardní a latinskoamerické tance. Stejný styl oblékání přetrval až do dnešní doby. Pouze se v průběhu času měnily střihy, zdokonalovaly se materiály, jejich funkčnost, aby dobře oděv držel při tanci. Ve standardních tancích ženy nosily šaty, jejichž délka se měnila v průběhu času. Na počátku sukně sahala ke kotníkům, živůtek byl spojen se sukní a nepříliš odhaloval tělo. Rukávy se nosily různé délky, dlouhé či tříčtvrteční nebo žádné. Materiály se vybíraly lesklé, jemně prošíváné. Šaty se doplňovaly volány a kanýry. Mužský oděv měl a má ráz společenského oděvu: frak, kalhoty s vysokým pasem, přes které se zapínal pás držící košili, aby nevylézala, okolo krku se vázal motýlek. Tento styl se v podstatě vůbec u mužů nezměnil.

V latinskoamerických tancích se už od začátku myslelo nato, že tance jsou náročné na pohyby. Proto se tomu uspořádal i střih kostýmu. Ženské šaty měly užší střih, ale pohyb zajišťoval menší rozparek, sukně byla kratší, ozdobená volány a kanýry. Živůtek byl oddělen od sukně, mohl být kratší a odhalovat břicho. V latině se mužský oděv zprvu nelišil od oděvu pro standard, později se odložil frak a tančilo se v košili, která umožnila větší pohyby.

V padesátých letech šly standardní a latinskoamerické tance stranou, v soutěžní podobě jak je známe dnes, se vrátily v osmdesátých až devadesátých letech. Materiály se velmi zdokonalily, do módy přišly lesklé materiály obsahující elastinová vlákna, průsvitné lehké šifony a tyly. Ženské šaty mají stále dlouhý střih, délka sukně však sahá do půli lýtek. Živůtek se stále spojuje se sukní a zdůrazňuje křivky těla. Výšivky, našité

glitry a štrasové kamínky dodávají šatům honosný vzhled. Dlouhou dobu bylo hitem olemování dolního okraje sukně umělým peřím v barvě šatů. V současnosti se sukně zkrátila pod kolena, zmizelo umělé peří. Živůtek šatů může být jakkoliv uspořádán (obr.25), k vidění jsou hluboké výstřihy na zádech. Mužský šat zůstává stále nezměněn, nosí se frak, kalhoty s vysokým pasem, košile a okolo krku motýlek. Materiál je uzpůsoben tanci.

Dámské šaty na latinskoamerické tance urazily kus cesty, střihy působí velice žensky, některé jsou dosti úsporné. Mají však svá pravidla, nesmí být tak krátké, aby nebyly při tanci vidět celé hýždě. Tomu pomáhají méně vykrojené kalhotky, všité přímo k šatům. Používá se neuvěřitelné množství materiálů, doplňků a lesků. Oděv pro muže už není ryze společenský, košile jsou volné, zastrčené do úzkých kalhot. Materiály se používají stejné, jako pro dámský oděv.

Každý oděv jak pro standard, tak pro latinu je svým originálem, navrhují se tak, aby byly na parketě výrazné a lišily se od ostatních. V barevnosti nejsou žádná pravidla, pouze ženy mají šaty v různých barvách, zato muže uvidíte převážně v černé barvě, někdy košile ladí s oděvem partnerky(obr.26).

Obr. 25 Oděv pro standard

Obr. 26 Oděv na latinu

V devadesátých letech se také začíná soutěžit v disco dance. Jak jsme se dozvěděli v kapitole o historii tohoto tance, soutěží se v mnoha kategoriích. S tím souvisí také výběr kostýmu. Pro kategorii disco formace se už od začátku nosí velmi přiléhavý oděv, většinou jde o kalhoty a top zvlášť. Top je libovolného střihu, dříve však tolik neodhaloval tělo jako v současnosti. Materiály se vybírali a vybírají pružné, které mají vysokou odolnost při pohybu. Dnes se převážně využívá plavkového materiálu, lesklého latexu, látek s glitrovým efektem, průsvitné tyly a šifony (obr.27).

V kategorii disco show formace se oděvy vybírají podle tématu, které formace tančí. Vybereme – li například téma kasino, uzpůsobí se oděvy stylu, který se v kasinu objevuje. Materiál je v podstatě libovolný, ale stále převažuje lesk.

Zajímavý vývoj má také kostým pro roztleskávačky. Na veřejnosti začali vystupovat po roce 1948, kdy byla založena první asociace. Oděvy měly úplně jinou podobu než dnes. Nosily se dlouhé sukně ke kolenům a trika s dlouhým rukávem. Z materiálů se vybírala převážně bavlna. Změna ve střihu a délky sukně se objevila po roce 1960. Sukně byla krátká, lehce na kolena a na předním díle se vytvářely sklady a záhyby. Triko také zkrátilo rukávy a potiskovalo se logem, kterému roztleskávačky patřili. V osmdesátých letech dostávají kostýmy dnešní podobu. Sukně jsou krátké se sklady a trika se mění v tílka. Efekty tvoří na oděvu různé barevné pruhy, skládané přes sebe. V dnešní době se kostým rozděluje na oděv pro roztleskávačky, které se věnují složitým akrobaciím a věnují se tomuto tanci závodně. Tento oděv je vyráběný převážně z pružných bavlněných materiálů, aby neklouzal. A druhou skupinkou je oděv pro roztleskávačky, které se objevují na sportovních akcích a zápasech. Střih působí velice žensky, měl by zaujmout publikum (obr.28).

Obr. 27 Disco formace

Obr. 28 Cheerleaders na zápasech

3.2.1. Oděvní trendy ve Street dance

Původně byl brán hip-hopový oděv jako něco nepochopitelného a rebelského. Taneční styl hip-hop se poprvé objevil v černošských komunitách v souvislosti se sociální problematikou boje za rovná práva. Oděv dokresloval tak životní postoj a vyjadřoval tak nesouhlas a rebelii. Už tenkrát se nosily volné kalhoty, většinou rifle a volné velké triko, což ve street dance zůstalo i dnes. Tato původně okrajová kultura od

té doby urazila obrovský kus cesty, dnes udává tón nejen módy, ale celého životního stylu zejména mladých. A jak se vlastně dostala do podvědomí veřejnosti? Začalo to v roce 1982, kdy parta černošských raperů Run DMC natočila píseň My Adidas, kterou vzdala poctu své oblíbené značce. Po tomto songu se doslova roztrhl pytel s obuví, jako měli tito rapeři. Hip-hopové módy a jejího tržního potenciálu, se jako první chytil návrhář Tommy Hilfinger. Začal navrhovat modely pro zpěváky zabývající se tímto stylem hudby. Mezi jím oblékané hvězdy patřili Snoop Dogg, Krs-One a další. Zanedlouho se přidali k Hilfingerovi značky v čele s Versace, Polo by Ralf Lauren a Guess. Zpěváci propagovali tyto značky ve svých klipech a jejich obliba stoupala stále výš.¹⁴

Později se rozhodli někteří z nich jít na svět se svou vlastní značkou oblečení. Jeden z prvních raperů, který se stal úspěšným podnikatelem ve světě módy, Russell Sinmons. Představil světu značku pod názvem Phat Farm, která dnes patří mezi největší trendy v Americe. V Evropě jsou známější značky Rocawear od zpěváka Jay-Z, G-Unit od 50 centa a také New Era vyrábějící kšiltovky. Na trhu je již přes padesát let, dříve se zabývala pouze výrobou kšiltovek pro baseball. V polovině devadesátých let se zaměřila na pokrývky hlavy pro street dance. V trendech dámského a z části i pánského oděvu se hodně zaslouhuje firma Adidas s kolekce od Missy Eliot (obr. 30), specifickou značkou je zlatá korunka a starý znak Adidas ve tvaru lístku.

V současné době jsou oděvní trendy ve streetdance ve znamení luxusu. Z materiálů se vybírají lesklé látky, zejména satén. Barvy jsou vybírány podle aktuálních trendů, převažovat však bude vždy zlatá a stříbrná v kombinaci s černou nebo bílou. To neznamená, že se street dance bojí barev, naopak jsou také oděvy, které hýří neuvěřitelnou kombinací barev. Streetové oblečení je také možné rozdělit do skupin. První z nich zahrnuje elegantní módu. V dámském oděvu jsou střihy užší, trika a topy mají různé délky, krátké nad pupík, dlouhé na boky. Ve videoklipech můžeme vidět tanečnice a zpěvačky v hodně úsporných oblecích. Kalhoty mají přiléhavý střih, mohou být dlouhé, krátké, velkým letošním hitem je turecký styl. Kalhoty mají hodně nízký sed a nohavice se stahují do gumy. Také se nosí bundičky kratší délky, rukávy bývají třičtvrtěční. Z obuvi se volí vysoké tenisky, do kterých se zastrkávají nohavice kalhot, či boty s podpatkem. Celý oděv působí velice žensky. Velmi se využívají doplňky – šperky, pásky, šátky... Druhou kategorií tvoří čistý hip-hopový outfit.

¹⁴ www.dark-hip-hop.blog.cz (23.11.2008)

Kalhoty mají široký, či užší střih, dalo by se říci, že jsou pánské. K tomu je možné obléci přiléhavé kratší triko a mikinu. Jako pokrývka hlavy je vhodná kšiltovka s rovným kšiletem, posledních pár let jsou k vidění také klasické zimní čepice. Také je možné spojit prvky elegantního a sportovního oblečení (obr.31).

Muži si též mohou vybrat z více stylů, sportovní se vyznačuje širokými džínovými kalhotami, puštěnými na boky, velké triko nejlépe velikosti 2XL a výš. Jelikož hip-hopový styl oblékání má blízko i k basketbalu, nosí se i trika, které mají vzhled dresu právě tohoto sportu. Velkou oblibou hlavně v Americe je nošení řetězů a šperků různých velikostí, jejichž účelem je zejména ukázat určitou majetnickou úroveň (obr. 29). Prvky společenského oděvu se objevují i u mužů. K vidění jsou saka v kombinaci se sportovní mikinou a kšiltovkou, vesta s košilí a na hlavě klobouk. Tato image přetrvává již z dob Michaela Jacksona.

Všechny tyto trendy se ztotožňují s tanečním oděvem pro street dance. Zaleží pouze na tom, jaký streetový styl se tančí. Oděv, který je velmi ženský a vyznačuje se přiléhavými střihy, se hodí pro styl dancehall, k ostatním stylům se spíše hodí volnější oblečení: velká trika, hodně volné kalhoty, většinou teplákové kalhoty.

Obr. 29

Obr. 30 Missy Elliott

Obr. 31

Oděvní trendy ve street dance se mění dosti často. Každá pěvecká nebo taneční hvězda, si velmi zakládá na své image. Snaží se co nejvíce vybočovat z řady, a vytvořit svůj originální styl. Tento styl je pak fanoušky napodobován a touto cestou vznikají nové trendy ve street dance.

4. Kolekce oděvů pro street dance

V této kapitole bych ráda představila vlastní kolekce ve stylu streetdance. Navržené kolekce vznikly na zakázku pro internetový obchod Streetbase, zaměřený na tuto oděvní kategorii. Streetbase jednak dováží oděvy ze zahraničí, a vyrábí oděvy pod vlastní značkou a také nabízí možnost ušití kostýmů pro taneční skupiny na zakázku. Zakázka mi byla nabídnuta s perspektivou dlouhodobé spolupráce po ukončení studia.

Kolekce jsou navržené dvě, jejich kombinací vznikne kolekce třetí. První je zaměřená na oděv pro tréninkové nošení, druhá pro volný čas a třetí pro soutěžní akce. Jedná se pouze o dámské oblečení. Co se týče materiálu, jsou oděvy ušity převážně z pletenin a v menší míře z džínoviny nebo ze saténu.

4.1. Tréninkový oděv

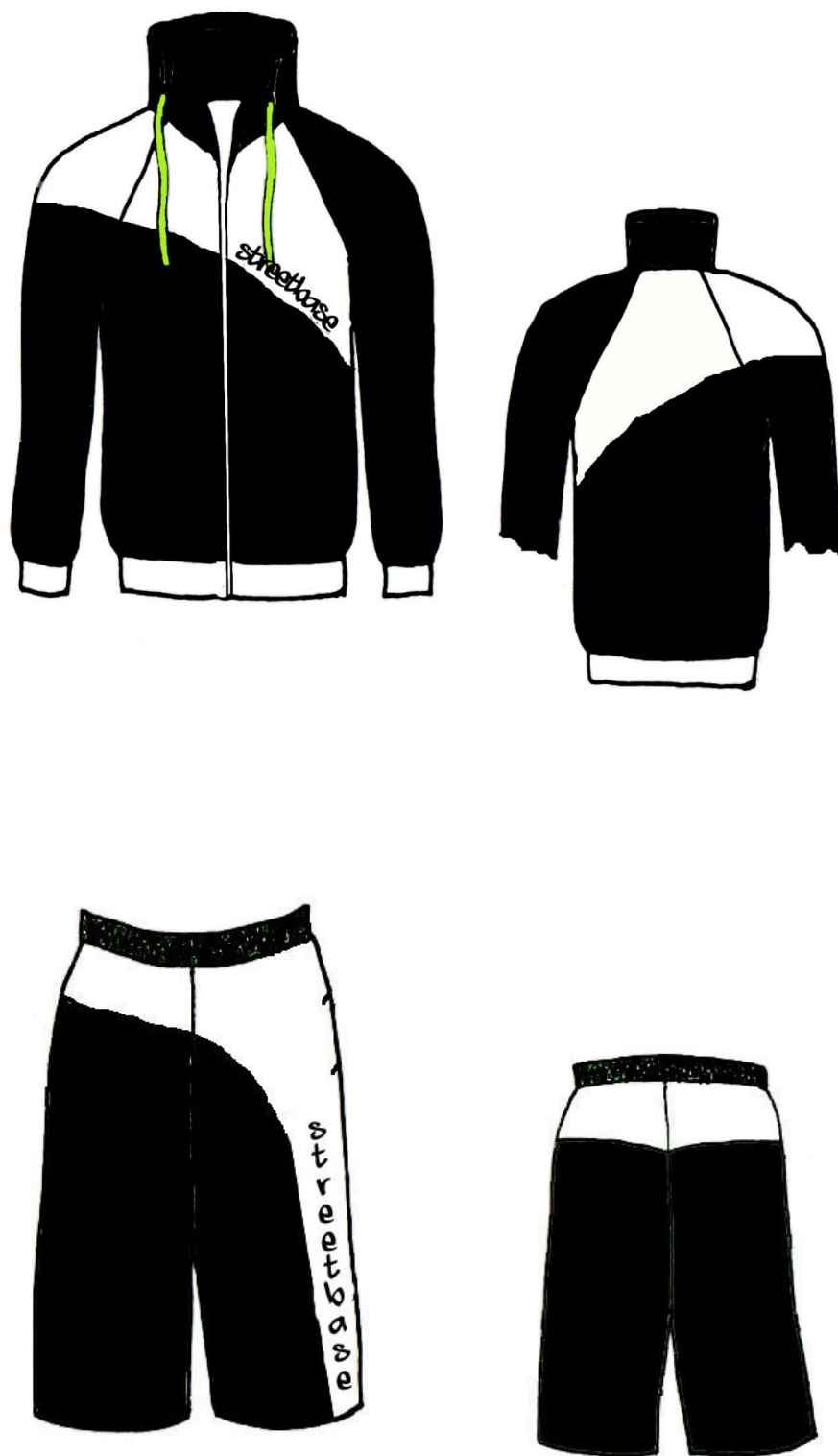
Tato kolekce, jak sám název napovídá, je zaměřená na tréninkové oblečení. I když je to „pouze trénink“, většina lidí si zakládá na image i zde. Nosí se převážně volné oblečení, tepláky a triko. Záleží však také na stylu tance, který se bude zrovna vyučovat. Materiál byl zvolen tak, aby bylo oblečení pohodlné, příjemné a pokud možno praktické. Kolekce má společný prvek – nápis Streetbase. Barvy byly vybrány tak, aby ladily s kolekcí druhou (světle zelená, fialová, černá, bílá)

SET – BUNDA a KRAŤASY

Celý set je ušit z takzvané dresoviny černé a bílé barvy. Jedná se o jemná pletenina z polyesterových vláken. Tento materiál není sice moc funkční proti pocení, ba naopak. To ale nemění nic na tom, že pro tanec je dresovina velmi oblíbená. Pozitivními vlastnostmi tohoto materiálu je jeho příjemnost a lehkost.

Střih bundy i kraťasů se podobá pánskému. Bunda má delší střih, raglánové rukávy jsou zakončeny nápletem ze stejného materiálu. Kraťasy sahají pod kolena, podobají se kraťasům na basketbal. Protože pletenina není tak silná, aby držela tvar, je nutné kraťasy i bundu podšít podšívkou také z pleteniny.

Návrh obr. 32, fotografie modelu obr. 33.

Obr. 31 Set- bunda a kraťasy

Obr. 32

TRIKO

Triko je ušito z pleteniny (zátažná oboulícní pletenina), je to směs bavlny a elastanu (lycra). Hodí se právě pro oděv na tanec a jiné sporty, dobře saje pot a je vzdušný.

Rukávy trika jsou raglánové, délku zakončuje manžeta ze stejného materiálu, která umožňuje pohodlné vyhrnutí rukávu k lokti. Výstřih se podobá lodičkovému, odhaluje jedno rameno nebo obě, podle toho jak je na tanečnickovi upraven. V okraji výstřihu jsou rafinované tunýlky pro šňůrky, pomocí nich upravíme velikost výstřihu podle šířky ramen. Plní tedy funkci ozdobnou i praktickou. Dolní okraj zakončuje široký lem, aby triko dobře drželo na bocích.

Návrh obr. 34, fotografie modelu obr. 36.

TEPLÁKOVÉ KALHOTY

Jsou ušity z černé pleteniny (zátažná jednolícní pletenina) ze stoprocentní bavlny, která je z rubu jemně počesaná. Počes dodává materiálu pevnost a tloušťku. Oděvy pak působí objemněji. Vyrábí se z něj převážně tepláky a mikiny.

Střih tepláků je široký, podobají se teplákům pánským. Tento střih je na tanec velmi pohodlný, umožňuje spoustu velkých pohybů. Pas je stažen do gumy, stejně jako dolní okraj nohavic. Zadní díl je v horní části přestřižen, tím je vytvořeno sedlo, které vytváří hezčí pozadí. Také jsou na zadním díle našity dvě nakládané kapsy v kontrastní světle zelené barvě, ladící společně s výše zmiňovaným trikem.

Návrh obr. 35, fotografie modelu obr. 36.

Obr. 34 Triko s dlouhým rukávem

Obr.35 Teplákové kalhoty

Obr. 36

TÍLKO

Je ušito opět z pleteniny bílé barvy, ale bez lycry. Jedná se o klasickou bavlněnou pleteninu, ze kterého se vyrábějí trika.

Tílko je přiléhavé, sahající k bokům. Vrchní část je ve tvaru boxerského střihu. Na zadním díle je natisknuto logo černou barvou. A protože se jedná o čistě dámský oděv, je to řádně označeno panenkou.

Návrh obr. 37, fotografie modelu obr. 39.

TEPLÁKOVÉ KALHOTY

Jsou ušity kombinací jednolící pleteniny fialové barvy a oboulícní pleteniny s elastanem bílé barvy.

Kalhoty mají délku pod kolena, střih je inspirován tureckými kalhotami. Sed je spuštěn skoro ke kolenům, tím mají kalhoty vzhled sukně. Tento střih je v letošním roce velkým hitem. V tanečním světě se však objevil již v roce loňském. Přední díl je prostřižen a za pomoci bílého materiálu je vytvořen efektní prvek. Zadní díl je celý fialový. Pas je stažen do gumy.

Návrh obr. 38, fotografie modelu obr. 39.

Obr. 37 Tílko

Obr. 38 Teplákové kalhoty

Obr. 39

TRIKO

Je ušito z bílé pleteniny (zátažná jednolícní pletenina) ze stoprocentní bavlny. Materiál se používá na výrobu pánských a dámských trik.

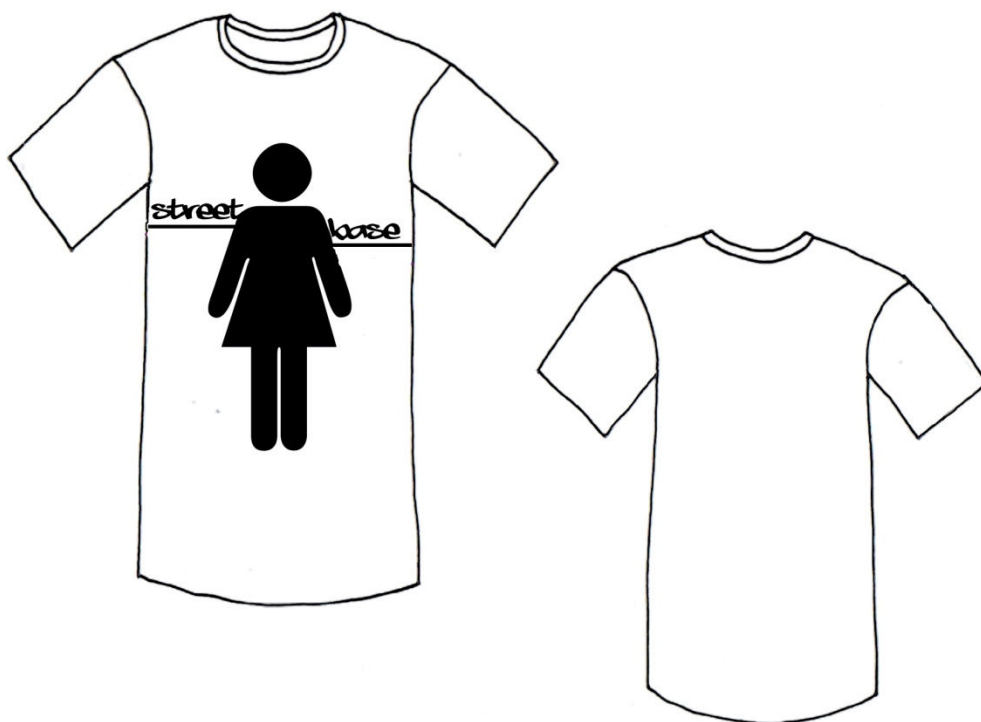
Střihově je triko stejné jako pánské triko. Pro street dance se vyrábí trochu jiné střihy, než má klasické pánské triko. Protože jsou žádané velké velikosti, triko je užší a délka prodloužená. Dámy také tato trika rády nosí, zaručují pohodlnost svou velikostí a umožňují dokreslit taneční pohyb.

Návrh obr. 40, fotografie modelu obr. 42.

KALHOTY KRÁTKÉ

Jsou ze stejného materiálu, jako kalhoty předešlého modelu. Mají i totožný střih a barevnost, pouze v předním díle větší plochu tvoří bílá barva a efektní prvek dotváří pruh z fialové jednolícní pleteniny.

Návrh obr. 41, fotografie modelu obr. 42.

Obr. 40 Triko s potiskem

Obr. 41 Teplákové kalhoty

Obr. 42

BUNDA

Je ušita z bílé a fialové dresoviny. Střihově se podobá černé bundě výše popsané, liší se pouze tím, že místo stojáčku je ušita kapuce. Bunda má raglánové rukávy, které umožnily lépe vytvořit efektní pruh sahající od ramen k podpaží. Kontrastní fialové barvy je také využito u nápletu dolního kraje rukávu, spodního kraje bundy a vnitřní části kapuce. Bunda je zapínána na zip (zdrhovadlo).

Návrh obr. 43, fotografie modelu obr. 45.

TEPLÁKOVÉ KALHOTY

Jsou ušity ze zátažné jednolící pleteniny černé barvy, počesané z rubní strany. Tepláky jsou celé černé, pouze na pravé nohavici je logo Streetbase. Pas mají stažený do gumy stejně jako spodní kraje nohavic. Zvláštností těchto tepláků je výrazně snížený sed. Zadní díl je v horní části přestřižen a tím je vytvořeno sedlo.

Návrh obr. 44, fotografie modelu obr. 45.

Obr. 43 Bunda

Obr. 44 Teplákové kalhoty

Obr. 45

4.2 Oděv pro volný čas

Tato kolekce je zaměřená, jak už sám nadpis napovídá, oděvem pro volný čas. Opět se jedná pouze o dámské oblečení. Ve stylu streetdance je možno chodit sportovně či elegantně oblečený. Z materiálu je převážně použita džínovina na kalhoty různé délky a šířky, dále jednolící pletenina bez počesu, pletenina ve směsi bavlny s lycrou, dresoviny a saténu. Společným prvkem je vlastní vymyšlený potisk, jde o sublimační nebo-li přenosový tisk, což je speciální způsob přenosu vzoru z papíru, kdy se barvivo zapouští do materiálu za pomoci vysoké teploty lisu.

TÍLKO

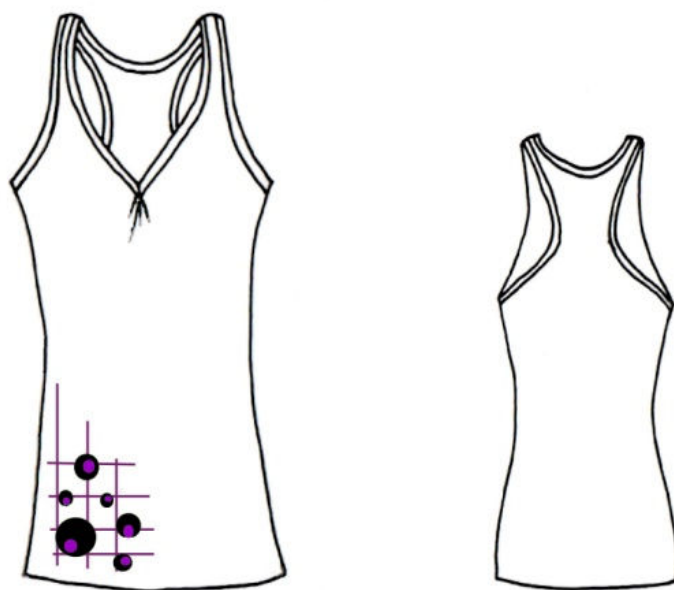
Na tento oděv je použita pletenina bílé barvy (zátažná jednolící pletenina s obsahem bavlněných vláken a lycry. Střihově je tílko stejné, jako tílko s předešlé kolekce, boxerský střih a délka je mírně prodloužená. Na předním díle jsem použila prvek potisku, aby nebylo tílko jen tak jednoduché a ladilo k ostatním oděvům.

Návrh obr. 46, fotografie modelu obr. 48.

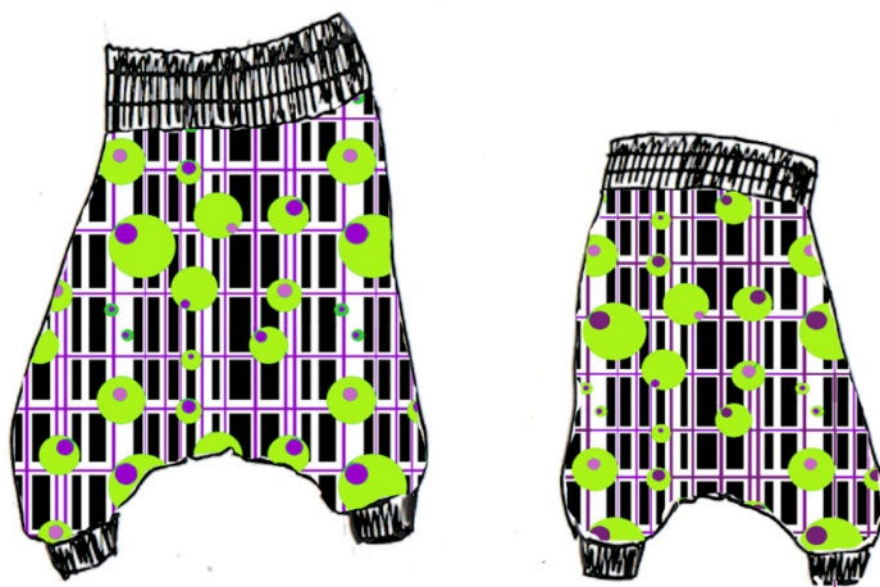
KALHOTY KRÁTKÉ

Na kalhoty se použil satén, který je celoplošně potištěn vlastním vzorem. Nad moje očekávání se vzor na saténu vyjímá dobře. Kalhoty jsou krátké, pod kolena stažené do manžety. Střihově mají vzhled sukně, sed je snížený skoro ke kolenům a pas stažen do gumy ve dvou řadách, tím vytvářejí menší sedlo.

Návrh obr. 47, fotografie modelu obr. 48.

Obr. 46 Tílko

Obr. 47 Kalhoty krátké

Obr. 48

BUNDIČKA

Na bundičku je vybrán satén, z velké části bílý a doplněn o kousky potištěného. Díky tomu, že povrch materiálu je lesklý, působí oděv luxusněji, to byl také můj záměr. Délka bundy sahá k pasu a zakončuje jí náplet stejně jako spodní kraje rukávu. Rukávy jsou z vrchní části staženy do gumičky, tím je vytvořeno efektní nařazení. Délka rukávu je tříčtvrteční. Potištěný satén je vložen do vnitřní části kapuce a na předním i zadním díle v pruzích u raglánů rukávů.

Návrh obr. 49, fotografie modelu obr. 52.

TÍLKO

Je ušito ze světle zelené pleteniny (zátažná jednolící pletenina ze směsi bavlněných vláken a lycry). Materiál je pevný a dobře drží tvar. Střih je boxerského typu a délka prodloužená na boky. Barva tílka je dostatečně výrazná, proto není potřeba ho doplňovat potiskem.

Návrh obr. 50, fotografie modelu obr. 52.

KALHOTY

Kalhoty jsou ušity z džínoviny v kombinaci saténu s potiskem. Střih je přiléhavý, má tvar takzvaných „rour“. Pas je snížený na boky a zapínání je na zip (zdrhovadlo) a nýťový knoflík. Barevného potisku se použilo na vnitřek kapes a v zadním díle na sedlo. Kapsy v předním díle mají jemné zdobné nařazení, zdobný prvek za pomoci potištěného saténu je také využit na pravé nohavici. Spodní kraje nohavic jsou staženy do gumy. V dnešní době je trendy zastrkávat kalhoty do návleků nebo do vysokých bot a právě stažení nohavic je praktické pro tento styl oblékání obuvi.

Návrh obr. 51, fotografie modelu obr. 52.

Obr. 49 Bundička

Obr. 50 Tílko

Obr. 51 Kalhoty

Obr. 52

BUNDA POTIŠTĚNÁ

Bunda je ušitá z pletené dresoviny, celoplošně potištěné vlastním potiskem v kombinaci s kousky dresoviny černé. Délka sahá k bokům, celkově je střih spíše volnějšího rázu. Na předním díle v náramenici je jemné našasení. Kapsy se pouze prostřihly a nemají žádný uzávěr. Dolní okraj bundy a rukávů stahuje náplet. Celkově bunda působí sportovně, má však v sobě i prvky elegance.

Návrh obr. 53, fotografie modelu obr. 55.

KALHOTY

Na kalhoty se použila z materiálů dresovina, doplněná o menší kousky potištěné dresoviny. Střih je velmi volný a netypický, sed sahá skoro ke kolenům. Takovéto kalhoty jsou ve street dance letošním trendem. Kalhoty jsou ve vrchní části široké a dolů se mírně zužují a dolní okraj kalhot stahuje guma, pro lepší obouvání do vysokých bot. Přední kapsy mají jemné zdobné řasení. Zadní díl rozděluje sedlo, nakládané kapsy jsou zvýrazněny potištěnou dresovinou.

Návrh obr. 54, fotografie modelu obr. 55.

Obr. 53 Bunda potištěná

Obr. 54 Kalhoty

Obr. 55

MIKINA

Je ušita z fialové pleteniny (zátažná jednolícni pletenina) v kombinaci s potiskem. Délka mikiny je prodloužená na boky, zakončená nápletem ze stejného materiálu. Stejně to je u rukávů. Rukávy jsou raglánové. Vnitřní část stojáčku má vložený potisk, který lehce přesahuje i do lícni strany. Stejný materiál se objevuje i na nakládaných kapsách (klokánkách). Zadní díl má v úrovni pasu všitý tunýlek pro šňůrku. Ta stahuje lehce mikinu a vytváří jemné nařazení a tvaruje tělo.

Návrh obr. 56, fotografie modelu obr. 58.

KRAŤASY

Jsou ušity jako většina kalhot z této kolekce z džínoviny a opět v kombinaci s barevným saténem. Délka kraťasů sahá ke kolenům, stahuje se do úzké gumy. Celkový střih je volnější, sed se posunuje níže, než u klasických kalhot. Pas se zapíná na zip (zdrhovadlo) a nýťový knoflík. Pas zdobí křížem položená poutka na pásek. Do vnitřních částí kapes předního dílu je všit potištěný satén, stejně jako na nakládaných kapsách na zadním díle.

Návrh obr. 57, fotografie modelu obr. 58.

Obr. 56 Mikina

Obr. 57 Kalhoty

Obr. 58

TRIKO

Je ušito z černé pleteniny (zátažná jednolícní pletenina z bavlněných vláken ve směsi s lycrou). Triko je poměrně dlouhé, sahá pod boky. Dolní okraj trika, dolní okraj rukávů stahuje úzká guma. Stejný prvek je použit v místě přestřižení trika pod prsy, v předním i zadním díle. Triko se vyznačuje hlubokým výstřihem ozdobený stříbrnou sponou, pod ní pokračuje vystřižená slzička. V pravé části předního dílu se použil stejný prvek vzoru ve formě potisku.

Návrh obr. 59, fotografie modelu obr. 61.

KRAŤÁSKY

Na poslední model se použila džínovina společně s potištěným saténem. Kraťasy mají balónkový střih, nohavičky končí stažením do gumy. Zdobné prvky můžeme vidět u kapes předního dílu, kde je vytvořeno jemné na řasení a vnitřek kapes zdobí potištěný satén. V zadním díle v místě sedla je také umístěn satén. K pasové části jsou přišity kšandy (šle) z džínoviny, mají pouze funkci zdobnou.

Návrh obr. 60, fotografie modelu obr. 61.

Obr. 59 Triko

Obr. 60 Krat'ásky

Obr. 61

4.3 Taneční oděv (kostým)

Tato kolekce vznikla kombinací obou předchozích kolekcí. Proto jsem musela při vymýšlení brát ohled na to, aby k sobě oděvy ladily, jak v jednotlivých kolekcích, ale také, kolekce mezi sebou. Mají stejnou barevnost a částečně i materiály.

Taneční oděv se ve street dance nikterak neliší od oděvu na trénink, pro volný čas. Je to jediný taneční styl, který to moc nerozlišuje. Jak už víme street dance není pouze o tanci. Kostýmy ostatních tanečních stylů, jako například disco dance nebo standardní tance, jsou tak specifické, že by nebylo možné je používat k běžnému nošení.

Všechny modely byly popsány v předchozích kapitolách, proto není potřeba je znovu podrobně popisovat. Kombinací vzniklo mnoho, pro ukázkou je vybráno pět nejlepších modelů.

Ukázky modelů viz obr. 62, 63, 64, 65, 66.

Obr. 62

Obr. 63

Obr. 64

Obr. 65

Obr. 66

Závěr

Co říci k tomuto tématu na závěr? Taneční svět je tak obrovský, pohltit spoustu lidí po celém světě. Každý z tanců má v sobě něco originálního, ale přes to si vzájemně půjčují taneční prvky. Pro mě bylo téma oděvních trendů spojené s tancem zajímavým prohloubením mých znalostí o tanečních oděvech všech možných stylů.

Nebylo ovšem zase tak jednoduché o tom psát, neexistuje mnoho publikací na toto téma, proto jsem převážně čerpala z vlastních či internetových zdrojů. Nejvíce mě zaujala historie samotného oděvu. Má takový rychlý spád a neustále se něco vylepšuje, zdokonaluje, vymýšlí. Ovšem ve střihách se toho mnoho nemění, móda a její barevnost se opakuje v různých časových intervalech.

Co se týče poslední části bakalářské práce, kolekci pro street dance, bylo zajímavé zjištění, jak je finančně náročné takovou menší kolekci vyrobit. Nejvíce náročný byl potisk vlastního vzoru. Doufejme, že bude mít tato má první veřejná kolekce úspěch u tanečníků a zbytku lidí, zabývajících se street dance, úspěch. Firma Streetbase je s navrženými modely spokojena a zařadí kolekce do prodeje.

Seznam použité literatury

1. HLAVÁČKOVÁ K.: Česká móda 1940 - 1970, Olympia, Praha 2000, ISBN 80-7033-017-1
2. KYBALOVÁ L., HERBENOVÁ O., LAMAROVÁ M.: Obrazová encyklopedie módy, Artia, Praha 1973
3. UCHALOVÁ E.: Česká móda od valčíku po tango, Olympia, Praha 1997, ISBN 80-7033-463-0
4. WAINWRIGHT L.: V rytmu tance, Euromedia Group, Praha 2006, ISBN 80-249-0819-0
5. Internet - www.Latina.bezvablog.cz (23.11.2008)
www.dark-hip-hop.blog.cz (23.11.2008)
www.devils.wgz.cz (23.11.2008)
www.telesna-vychova-vs.blogspot.com (23.11.2008)
www.crew.beatup.cz/history-of-hip-hop-dance (5.3.2009)
www.takt-lbc.com/historie/discodance (12.3.2009)
www.web.libimseti.cz/jerryrna/hip-hop (23.11.2008)